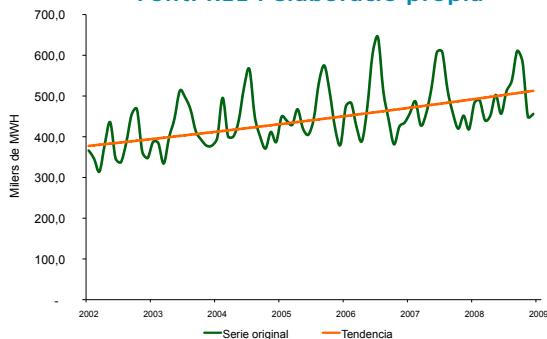

→ El moment econòmic de les Illes Balears

febrer 2009

ENERGIA ELÈCTRICA MENSUAL DEMANDADA A LES ILLES BALEARS

Font: REE i elaboració pròpia

Les perspectives econòmiques **internacionals** indiquen un creixement interanual molt suau amb un debilitament dels fluxos comercials, atès el deteriorament de les economies avançades i els notables ajustaments d'alguns països emergents. El PIB dels Estats Units davalla el quart trimestre un $-0,2\%$ interanual, la taxa més baixa dels darrers devuit anys. A l'entorn europeu, es manté el descens de l'activitat i la taxa d'atur de la Zona Euro augmenta fins al $8,0\%$ el desembre de 2008. La dada positiva és l'alentiment de la inflació, que se situà en l' $1,1\%$ el passat gener.

El petroli Brent, afectat per la menor activitat econòmica, sembla que

s'estabilitza entorn dels 45 dòlars per barril, la qual cosa ha fet que l'Organització de Països Exportadors de Petroli (OPEP) anunciï retallades de producció els propers mesos.

D'acord amb els indicadors disponibles, s'espera que per al quart trimestre el creixement del PIB de l'**economia espanyola** arribi a taxes negatives. En aquest darrer trimestre, es manté el debilitament del consum i de la inversió, que es veuen agreujats per la manca de confiança, per l'enduriment de les condicions financeres i per l'evolució del mercat laboral, el qual empitjora en els darrers mesos de 2008.

En el sector de la **indústria** i l'**energia** a les Illes Balears, els indicadors reflecteixen una davallada respecte de les dades del mateix període de l'any anterior, excepte pel que fa a la demanda d'energia elèctrica. El desembre, els afiliats disminueixen interanualment un $-7,2\%$ i l'índex de producció industrial (IPI) davalla un $-15,1\%$. Aquestes taxes són similars a les que es registren per al conjunt de l'Estat i prorroguen la contracció iniciada per l'activitat industrial a mitjan any passat.

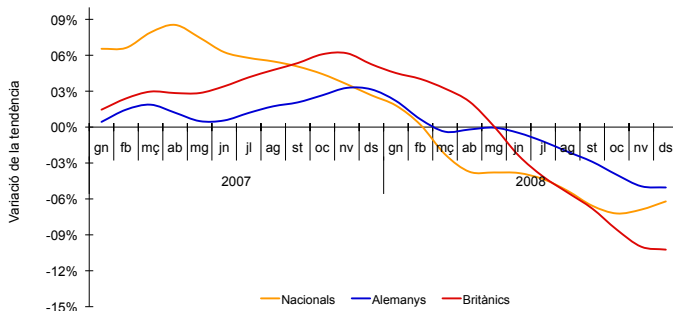
Les estadístiques disponibles sobre la **construcció** accentuen encara més les caigudes enregistrades els darrers mesos. Segons les dades d'OFICEMEN, el passat mes de juliol es consumí una tercera part menys de ciment respecte del mateix mes de 2007. La reducció de l'activitat d'aquest sector també es fa palesa en l'afiliació a la Seguretat Social, que en la dada del darrer dia de 2008 presenta una disminució interanual de més d'una cinquena part. Tant el Ministeri de l'Habitatge com l'Institut Nacional d'Estadística (INE) han confirmat la caiguda del preu de l'habitatge i han publicat les primeres

taxes interanuals negatives en quinze anys ($-1,2\%$ per al quart trimestre de 2008 i $-2,6\%$ per al tercer trimestre, respectivament). Malgrat això, aquest descens no ha evitat la reducció de les compravendes d'habitatges (un $-45,0\%$ al novembre, respecte del mateix mes de 2007) i de la constitució d'hipoteques (un $-54,8\%$). Aquesta aturada dels crèdits hipotecaris i la menor pressió sobre l'habitatge en propietat han desviat la demanda cap al lloguer, segurament en espera que es perllongui durant el 2009 la reducció de preus de compravenda. A conseqüència d'aquest fet, el preu del lloguer a les Illes Balears ha augmentat el 2008 un $4,5\%$, la qual cosa suposa més del triple que la pujada que presenta l'IPC.

En el conjunt de 2008, el sector **turístic** a les Illes Balears registra 49,6 milions de pernoctacions. Aquesta xifra suposa una disminució de $-2,2\%$ respecte de l'any anterior, bàsicament per les variacions negatives enregistrades en els darrers set mesos. Tot i així, Mallorca ha estat l'illa amb més nombre de pernoctacions el 2008 i assoleix els 38,8 milions de places ocupades. Les

PASSATGERS ARRIBATS PER VIA AÈRIA A LES ILLES BALEARS

Font: AENA i elaboració pròpia

Illes Balears, Canàries i Catalunya han estat les destinacions preferides pels viatgers no residents en el conjunt de l'any passat. Al desembre, l'enquesta de preus hotelers (INE) a les Illes Balears indica que es mantenen estables, un resultat que contrasta amb la caiguda del 2,6% de la mitjana estatal. Els ingressos hotelers també es mantenen en nivells similars als de 2007 (1,4%). Les Illes Balears han registrat l'augment més important de despesa turística el darrer mes de l'any (14,6%) i, pel que fa al conjunt de 2008, han presentat un increment d'un 2,8% més que l'any anterior i han assolit una despesa total de 9.295 milions d'euros. Segons l'Associació de Cadenes Hoteleres, s'espera per a la propera temporada un descens d'entre el 15 i el 20% de les vendes, atès el retard en les compres de paquets de vacances per part dels consumidors. Tot i així, cal esperar l'evolució de la demanda de reserves d'última hora.

En l'activitat del **transport aeri**, al gener destaca el tancament de l'operació de compra de l'empresa Spanair, una operació important atès el volum d'activitat que té la companyia a les

Illes Balears. Pel que fa a les dades de passatgers que arribaren per via aèria, es tanca el 2008 amb un total de 15,5 milions de passatgers, la qual cosa suposa un minvament de 2,6% respecte de 2007. Per país d'origen, destaca la reducció dels passatgers nacionals -6,0%, davant el -3,8% dels britànics i del -1,2% dels alemanys.

Pel que fa al **transport marítim**, els passatgers que arribaren en línia regular a l'arxipèlag registren el desembre una davallada del 16,3% respecte del mateix període de 2007; i el conjunt de 2008, amb més de quatre milions de passatgers, suposa un 10% menys que el total de passatgers de 2007. La caiguda més intensa és la del port de Palma (-18%), i el port de Maó és l'únic amb creixement positiu (4%). De la mateixa manera, i en línia amb la menor activitat econòmica, el tràfic total de mercaderies que arribaren a les Illes Balears mostra el desembre un minvament del 10,4%.

L'atur registrat a les Illes Balears el mes de gener fou de 74.447 persones, la qual cosa significa una moderació per segon mes consecutiu en la pujada

ÍNDEX DE VENDES AL DETALL A LES ILLES BALEARS

Font: INE i elaboració pròpia

COMPARATIU INDICADORS ECONÒMICS

	Conjunt d'Espanya				Balears				
	Període	Fa 1 any	Darrera	% Var	Període	Fa 1 any	Darrera	% Var	
Inflació (IPC)	Des	4,2%	1,4%	-	Des	3,9%	1,3%	-	INE
Taxa d'activitat	4Tm	59,12	60,1	-	4Tm	63,1	63,8	-	EPA-INE
Afiliació mitjana a la SS (m.)	Gen	19.173,0	18.181,7	-5,2%	Gen	410,2	386,4	-5,8%	MTAS-TGSS
Afiliació estrangers a la SS (m.)	Des	1.961,1	1.882,2	-5,0%	Des	67,1	62,5	-6,9%	MTAS-TGSS
Taxa d'atur registrat	Gen*	10,6%	15,5%	-	Gen*	11,0%	16,2%	-	INEM-TGSS-Elab.pròpia
Agricultura, ramaderia i pesca									
VAB, creixement	3Tm	2,8%	0,6%	-	07/08	2,0%	0,8%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS sector agrari (m.)	Des	1.185,3	1.218,7	2,8%	Des	7,9	8,1	2,5%	MTAS-SOIB
Gasolí B (vendes kilòlitres)	-	-	-	-	Des	7.885,3	7.774,2	-1,4%	CLH
Indústria i energia									
VAB, creixement	3Tm	2,5%	-2,5%	-	3Tm	1,4%	0,8%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Des	2.685,3	2.488,7	-7,3%	Des	30,4	28,2	-7,2%	MTAS-SOIB
Energia elèctrica demandada (GWh)	Des	23.580,3	23.266,3	-1,3%	Des	485,1	504,7	4,0%	REE
Índex de producció industrial (%)	Des	-0,2%	-15,4%	-	Des	9,2%	-15,1%	-	INE
Construcció									
VAB, creixement	3Tm	3,1%	-5,0%	-	3Tm	3,8%	-0,8%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Des	2.349,0	1.788,7	-23,9%	Des	66,0	52,1	-21,1%	MTAS-SOIB
Habitatges visats acumulat (m.)	Set	494.713	209.378	-57,7%	Des	15.694	5.292	-66,3%	CSCAE
Consum ciment acumulat (m. de Tm)	Jul	30.220,8	24.188,3	-20,0%	Jul	733,0	572,4	-21,9%	OFICEMEN
Serveis									
VAB, creixement	3Tm	4,3%	3,0%	-	3Tm	5,2%	1,6%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Des	12.976,1	12.809,4	-1,3%	Des	294,6	289,0	-1,9%	MTAS-SOIB
Vendes detall (var. interanual %)	Des	-2,2%	-6,1%	-	Des	-0,1%	-5,8%	-	INE
Passatgers arribats via aèria (m.)	Des	7.151,4	6.151,8	-14,0%	Des	515	472,2	-8,3%	AENA
Passatgers via marítima (m.)	-	-	-	-	Des	166	139,0	-16,3%	Ports de Balears

*Amb afiliació mitjana a la SS

del nombre d'aturats registrats. L'augment absolut suposa poc més de mil persones respecte del mes anterior, tot i que s'ha de tenir en compte que hi ha aturats sense dret a prestació que no es registren. L'increment interanual se situa en el 47,4% (quasi idèntic al conjunt d'Espanya), i el sector amb més augment relatiu torna a ser el dels aturats sense ocupació anterior, seguit de la construcció, en què ha disminuït el nombre d'aturats respecte del mes passat.

L'afiliació mitjana a la Seguretat Social minva un -5,8% interanual i s'accelera la destrucció de llocs de feina d'assalariats i també d'autònoms, després d'anar alentint el ritme de creixement en els darrers mesos.

La confiança dels consumidors es manté en nivells mínims i, en conseqüència, l'activitat del **comerç** continua dèbil, tot i que, gràcies a la campanya nadalenca, l'índex

de vendes al detall de desembre mostra una reducció en el ritme de caiguda (-5,8% davant el -13% de novembre). Paral·lelament, l'ocupació en aquesta activitat presenta registres menys negatius respecte dels mesos precedents (-3,2% de variació interanual de l'índex d'ocupació al desembre).

La variació anual estimada de l'índex de **preus** de consum harmonitzat d'Espanya per al mes de gener és de 0,8%, cosa que, si es confirma, suposarà una disminució de set dècimes respecte de la del mes de desembre. Es tracta de la dada més baixa en quaranta anys, en gran part a causa de la davallada del preu del cru i de la demanda. Eurostat també ha publicat l'avanç de la inflació de la zona euro del gener, que estima en l'1,1%, cinc dècimes menys que la del mes anterior. Així, Espanya continuaria amb una taxa inferior a la de la Unió Econòmica i Monetària (UEM).

<http://dgeconomia.caib.es/moment>

